

Australian Government

Habari za uongo na ukweli juu ya Coronavirus (COVID-19)

HADITHI: Unaweza kutibu coronavirus na dawa za antibiotics au madawa ya antimalarial

UKWELI: Hakuna chanjo au matibabu ya coronavirus bado.

Watafiti duniani kote wanafanya kazi kwa bidii kuendeleza chanjo ya virusi. Watafiti kadhaa wa chanjo kwa sasa wako katika kliniki za majaribio. Hata hivyo, hatujui maendeleo ya chanjo yatachukua muda gani.

Watafiti pia wanaangalia matumizi ya madawa mapya na ya sasa ambayo yanaweza kusaidia kutibu coronavirus. Kwa mfano, dawa ya kupambana na virusi inayoitwa remdesivir, imepokea idhini ya muda nchini Australia ili kutibu watu wenye COVID-19 kali. Dawa nyingine zinazochunguzwa ni pamoja na matibabu ya arthritis, malaria na VVU. Dawa hizi hazitaponya coronavirus, lakini zinaweza kupungua idadi ya watu wanaopata virusi na ukali wa ugojwa.

Kwa hiyo, ni muhimu kujilinda kwa kufanya mazoezi mazuri ya mkono na kupumua kwa usafi, kudumisha mbali wa kimwili, kukaa nyumbani na kupimwa kama wewe ni mgojwa, na kuvaa barakoa kama wewe uko katika eneo lenye maambukizi muhimu ya jamii, hasa wakati ni vigumu kufanya mazoezi ya kujitenga kimwili.

HADITHI: Watoto ni 'waenezaji wakubwa' wa COVID-19

UKWELI: Wakati watoto wadogo wanajulikana kuwa 'waambukizaji wakubwa' wa wadudu na mende kwa ujumla, kama vile mafua, ushahidi wa sasa wa COVID-19 unaonyesha kuwa maambukizi ya watoto kwa watoto katika shule ni ya kawaida. Zaidi ya hayo, hakuna taarifa popote duniani zinazoonyesha kuwa kuenea kwa virusi hivi kumetokea kwa watoto wadogo. Ingawa inawezekana, ushahidi sasa unaonyesha kwamba watoto si waenezi wakubwa wa virusi vinavyosababisha COVID-19.

HADITHI: Australia haiwezi kupata vifaa vya kutosha vya matibabu na vifaa (visaidizi vya hewa, barakoa, vifaa vya kupima)

UKWELI: Australia imekuwa na mafanikio makubwa katika kupunguza mlipuko, ambayo ina maana kwamba tunaweza kuepukwa kuongeza shinikizo la juu kwenye hospitali zetu.

Tuna vifaa vingi vya kinga binafsi vinavyopatikana katika Australia, na zaidi kuwa zinazozalishwa katika Australia na mikononi Australia wakati wote. Kwa mfano, Stockpile ya Matibabu ya Taifa (National Medical Stockpile) bado imejaa vizuri na imeagiza barakoa zaidi ya nusu bilioni kwa ajili ya utoaji wake hadi 2021.

Kamati za ushauri kwa Serikali ya Australia, ikiwa ni pamoja na Mtandao wa Magonjwa ya Kuambukiza Australia na Mtandao wa Maabara ya Afya ya Umma, hukutana mara kwa mara ili kurekebisha mwongozo juu ya mahitaji ya kupima COVID-19, ili kuhakikisha kwamba upimaji muhimu unafanywa ili kusaidia majibu yetu ya COVID-19 janga.

HADITHI: Hospitali za Australia hazitaweza kukabiliana na ongezeko la mahitaji kutokana na COVID-19

UKWELI: Australia imekuwa na mafanikio makubwa katika kupunguza mlipuko, ambayo ina maana kwamba tunaweza kuepukwa kuongeza kwa shinikizo la juu kwa hospitali zetu. Australia ina mfumo wa afya wa daraja zuri la dunia ambao umewekwa vizuri ili kukidhi mahitaji ya ziada wakati wa janga la COVID-19 ikiwa inahitajika. Hii inajumuisha uwezo wa vitanda vya ziada vya hospitali, vifaa vya matibabu, vifaa, na wafanyakazi wa matibabu kupitia ushirikiano kati ya Serikali ya Australia, serikali za jimbo na wilaya na sekta binafsi ya afya.

HADITHI: Wiki mbili za kufungiwa zinaweza kusimamisha kuenea kwa COVID-19

UKWELI: Kuweka vizuizi kwa wiki mbili au tatu na kisha kuviinua na kurudi katika maisha yetu ya kawaida havitazuia kuenea kwa COVID-19.

Wengi wa watu wenye COVID-19 wana dalili za kawaida au hawana dalili. Hatari ya kufungwa kwa wiki mbili tu ni kwamba watu wenye COVID-19 wanaweza kwa kawaida kuingiliana na watu wengine kwa virusi wakati kila kitu kinafunguliwa baada ya kufungwa.

Njia bora ya kusaidia kupunguza kasi ya kuenea kwa COVID-19 ni kufanya mazoezi mazuri ya usafi wa mikono na kupumua, kudumisha kujitenga kimwili, kukaa nyumbani na kupimwa ikiwa unajisikia vizuri, na kuvaa barakoa ikiwa uko katika eneo la maambukizi ya jamii na kujitenga kimwili ni vigumu.

Wataalamu wetu wa afya wataendelea kufuatilia idadi ya matukio mapya kila siku nchini Australia na ambapo maambukizi yanafanyika. Kisha wao watatoa mapendekezo kulingana na ushahidi kuhusu sheria yoyote mpya au vikwazo ambavyo vinatakiwa kutungwa. Kila mtu anapaswa kuwa anapata habari za sasa kuhusu vikwazo vya sasa kwa kutembelea www.ausalia.gov.au.

HADITHI: Upimaji wa kila mtu utasimamisha kuenea kwa virusi vya corona

UKWELI: Upimaji hauzuii kuenea kwa virusi.

Moja ya nguzo za msingi katika kuzuia na udhibiti wa COVID-19 ni kupima kwa wakati, kupima na kwa usahihi. Upimaji wa utambuzi una jukumu muhimu katika kufafanua ugonjwa wa ugonjwa huo, kuwajulisha kesi na usimamizi wa mawasiliano, na hatimaye katika kupunguza maambukizi ya virusi.

Hata hivyo, kupima hasi kwa COVID-19 haimaanishi kuwa hauko katika hatari, au hauko hatari kwa wengine. Unaweza kupima hasi kwa COVID-19 baada ya kuwa umekaribiana na SARS-COV-2 (virusi vinavyosababisha COVID-19) lakini kabla ya kuonyesha dalili. Ndiyo maana ni muhimu sana kufanya usafi mzuri na usafirishaji wa kimwili, na kukaa nyumbani wakati unapohisi vizuri. Hatua hizi, pamoja na kupima walengwa, zinasaidia kuzuia maambukizi ya COVID-19 na magonjwa mengine ya kuambukiza, kupunguza mahitaji kwenye mfumo wa afya wa Australia.

Ufanisi wa usimamizi wa afya ya umma wa kuongezeka kwa idadi ya kesi na kuzuka katika kanda inahitaji kwamba kupima lazima kulengwe kwa makini ili kugonga usawa sahihi kati ya kudumisha uhibitaji wa janga na kulinda kuendelea kwa uwezo wa maabara na sehemu za kupimia.

Upimaji ulioenea wa Waaustralia usioonyesha dalili (isiyo ya kawaida) haushauriwi sana. Mkakati huu wa kupima haushauriwi sana wakati wa janga maana haupunguzi gharama ya kutambua maambukizi ya magonjwa. Serikali ya Australia inatambua kwamba kunaweza kuwa na jukumu la kupima kwa dalili katika mazingira maalum kwa ajili ya kudhibiti magonjwa na madhumuni ya ufuatiliaji. Mazingira haya ni pamoja na mipangilio ya kuzuka, wakazi wa hatari kubwa ya kuambukizwa kwa maeneo ya chini ya matukio, idadi ya watu walio katika hatari kubwa zaidi ya kuambukizwa, na wale walio katika mazingira makubwa ya maambukizi ambao pia wana hatari ya ugonjwa mbaya ikiwa wameambukizwa.

Serikali ya Australia inaendelea kupendekeza kwamba mikakati ya kupima, ikiwa ni pamoja na mipango ya kazi ya uchunguzi kwa watu wasio na dalili, kuendelezwa kwa kushauriana na mamlaka husika ya afya ya umma na wakurugenzi wa maabara. Hii ni kuhakikisha mbinu sahihi zaidi na ufanisi zinawekwa. Kwa habari zaidi juu ya msimamo wa Serikali ya Australia juu ya kupima dalili za kuenea, tafadhali angalia [Tovuti ya Idara ya Afya](#).

HADITHI: Vifaa vya kupimia siyo sahihi

UKWELI: Katika Australia, vipimo vya COVID-19 ni sahihi sana. Mbinu zote za kupima zilizotumiwa nchini Australia zimethibitishwa kikamilifu. Wanaendelea kufuatiliwa kwa karibu na Utawala wa Bidhaa za Matibabu (TGA) na kupitia ushiriki wa lazima katika mipango ya uhakika wa ubora ambayo yameandaliwa mahsusi kwa SARS-COV-2 (virusi vinavyosababisha COVID-19).

Katika Australia, ushirikiano wa makao ya maabara makao mmenyuko wa kupima (PCR) ni kiwango cha dhamani katika kupima ili kutumika kwa ajili ya utambuzi wa papo hapo SARS-COV-2 maambukizi katika mwili wako, na inahitaji ukusanyaji wa sampuli ya kupumua kufanya kipimo. Uchunguzi wa PCR ni nyeti sana na huchunguza vipande vidogo vya maumbile ambavyo ni maalum kwa SARS-COV-2 katika sampuli ya kupumua.

Teknolojia yoyote ya kupima upya ya Australia inahitaji tathmini makini sana na TGA ili kuhakikisha ubora na uaminifu wa matokeo na kuwezesha ugavi wake wa kisheria. Kwa taarifa za kisasa ambazo vipimo vya COVID-19 vinajumuishwa kwenye Daftari la Bidhaa za Matibabu ya Australia, tafadhali tembelea tovuti ya [TGA katika: www.tga.gov.au/covid-19-test-kits-included-artg-legal-supply-australia](http://www.tga.gov.au/covid-19-test-kits-included-artg-legal-supply-australia).

HADITHI: Coronavirus ni uongo

UKWELI: COVID-19 husababishwa na coronavirus (SARS-COV-2), ambayo ni sehemu ya familia kubwa ya virusi ambayo vinaweza kusababisha maambukizi ya kupumua kwa wanadamu na wanyama. Maambukizi haya yanaweza kuanzia baridi ya kawaida hadi

ugonjwa mbaya zaidi. COVID-19 huenea kati ya watu kwa matone na kupitia nyuso zilizoambukizwa.

Nchini Australia, Maabara ya Magonjwa ya Kuambukiza ya Victoria (VIDRL) katika Taasisi ya Peter Doherty for Maambukizi na Kinga, ilikuwa maabara ya kwanza nje ya China kutenganisha SARS-COV-2. VIDRL ilishiriki virusi vya pekee na maabara mengine ya Australia, Shirika la Afya Duniani na nchi nyingine, ili kuwezesha maendeleo, uthibitisho na ukaguzi wa vipimo vya uchunguzi kwa COVID-19.

Australia ina bahati ya kuungwa mkono na mtandao mtaalam wa maabara ya umma na binafsi ya ugonjwa na uwezo na kibali sahihi kuchunguza na kuthibitisha SARS-COV-2. Uwezo wa maabara haya wa kuongeza uwezo wa kupima umekuwa muhimu kwa mafanikio ya Australia katika kupuuza pembe na kuepuka viwango vya maambukizi makubwa vinavyoonekana katika nchi nyingine. Taarifa kuhusu idadi ya watu wenye COVID-19 na idadi ya vifo kutokana na ugonjwa hukusanywa nchini Australia na duniani kote. Takwimu zinachapishwa kila siku na [Idara ya Afya ya Australia](#).

HADITHI: Barakoa siyo za ufanisi na/au siyo salama.

UKWELI: Barakoa, inapotumiwa na tahadhari nyingine kama vile usafi mzuri, kutengana kimwili, na kukaa nyumbani na kupimwa wakati usio na afya, husaidia kupunguza kasi ya kuenea kwa COVID-19.

Kama virusi vingi vya kupumua, SARS-COV-2 (virusi vinavyosababisha COVID-19) huenea hasa kwa vidonda vyenye virusi, vinavyotengenezwa wakati mtu aliyeambukizwa anaongea, kukohoa au kunyoosha. Kuenea pia kunaweza kutokea kupitia nyuso zilizoambukizwa. Barakoa inaweza kutumika na mtu mwenye maambukizi ya virusi vya kupumua, ikiwa ni pamoja na COVID-19, na au bila dalili, ili kulinda wengine kwa kupunguza kuenea kwa matone ya kupumua yaliyoambukizwa. Barakoa hutumiwa na wafanyakazi wa afya na huduma kujilinda wakati hawawezi kujitenga kimwili kutoka kwa mtu mwenye maambukizi ya kupumua, ikiwa ni pamoja na COVID-19.

Kuvaa barakoa ni hatua moja tu katika kupunguza kasi ya kuenea kwa COVID-19 na sio mbadala ya tahadhari nyingine. Ni muhimu kuendelea kufanya mazoezi mazuri ya mkono na usafi wa kupumua, kutengana kimwili, na kukaa nyumbani na kupimwa wakati wa hali mbaya.

Hakuna ushahidi kwamba kuvaa barakoa kuwa siyo salama au kwamba husababisha matatizo kama vile ukosefu wa oksijeni. Watoa huduma za afya wamevaa barakoa kwa muda mrefu kwa miaka mingi bila matatizo haya.

Kufikia tovuti hii mara kwa mara ili kuendelea kupata taarifa kuhusu maendeleo muhimu katika majibu ya Serikali ya Australia kuhusu COVID-19.

[SBS](#) pia ina taarifa mbalimbali juu ya COVID-19 katika lugha yako. Unaweza pia kutumia programu za simu za mkononi na viendelezi vya kivinjari kutafsiri maelezo ya serikali. Tafuta moja ambayo inakidhi mahitaji yako.

Ili kupata maelezo ya ziada kwa Kiingereza, [tembelea www.ausalia.gov.au](http://www.ausalia.gov.au).